

GAUTA
Panevėžio miesto savivaldybės priimamasis
2013-12-16
Nr. 20-4.6-3628
interesantų aptarnavimo tarnautoja
Margarita Bieliauskaite

**LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTO
KANCELIARIJA**

Panevėžio miesto savivaldybės merui
Vitalijui Satkevičiui
El. p. meras@panevezys.lt

2013-12-16 Nr. (1D-4739)-2D-6878

Panevėžio pramonės, prekybos ir amatų rūmų
prezidentui Sigitui Gailiūnui
El. p. panevezys@chambers.lt

Panevėžio užsienio investuotojų verslo asociacijos
F.I.B.A. prezidentui Per-Erik Schonberg-Hansen
El. p. fiba.pan@gmail.com

DĖL „RAIL BALTICA“ PROJEKTO

Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijoje gautas Jūsų viešas pareiškimas dėl „Rail Baltica“ trasos tiesimo pro Panevėžį naudoms, kuriame Jūs nuogaustaujate dėl Šiaulių prekybos, pramonės ir amatų rūmų, Šiaulių pramoninkų asociacijos ir Šiaulių miesto savivaldybės pozicijos šiuo klausimu.

Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijoje 2013-11-20 buvo gautas Šiaulių miesto savivaldybės tarybos kreipimasis dėl „Rail Baltica“ projekto įgyvendinimo. Siunčiame Jums susipažinti Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2013-11-15 kreipimąsi Nr. S-3239-11 ir Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos 2013-11-29 atsakymą Nr. 2D-6597.

PRIDEDAMA. 6 lapai.

Lietuvos Respublikos Prezidentės Ekonominės ir
socialinės politikos grupės patarėjas

Gediminas Vaitkevičius

EU2013.LT

Tel. 8 706 64 080, el. p. gediminas.vaitkevicius@prezidentas.lt

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBA

Vasario 16-osios g. 62, 76295 Šiauliai, tel. (8 41) 59 63 00, faks. (8 41) 52 41 16, el. p. merns@šiauliai.lt

Jos Ekscelencijai
Lietuvos Respublikos Prezidentei
Daliai Grybauskaitei
S. Daukanto a. 3
01122 Vilnius

KREIPIMASIS DĖL „RAIL BALTICA“ PROJEKTO

2013 m. lapkričio 15 d. Nr. S- 3239-11
Šiauliai

Šiaulių miesto savivaldybė, reaguodama į nelogiškus ir akivaizdžiai tendencingus veiksmus, susijusius su pasiruošimo tiesti europinio standarto „Rail Baltica“ geležinkelio vėžę nuo Kauno iki Lietuvos–Latvijos pasienio darbais, reikalavo, kad šį projektą vykdančios institucijos nuosekliai laikytųsi Lietuvos Respublikos įstatymų, paisytų ekonominių bei socialinių aspektų. Nesulaukę logikos ir teisės normas atitinkančios reakcijos, Šiaulių miesto savivaldybės tarybos nariai kreipiasi į Jus, gerbiamoji Lietuvos Respublikos Prezidente, dėl grubių pažeidimų, daromų įgyvendinant šį itin svarbų projektą.

Visos vykdomos procedūros paneigia Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintą teisinės valstybės principą, nes nesilaikoma įstatymo galią turinčių teisės aktų: Europos Parlamento ir Tarybos 2010 m. liepos 7 d. sprendimo Nr. 661/2010/ES „Dėl Sąjungos transeuropinio transporto tinklo plėtros gairių“ ir Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano (Žin., 2002, Nr. 110-485; 2006, Nr. 111-4198) 3 straipsnio. Nesilaikant nustatytų rengimo procedūrų, rengiama alternatyvi studija, iš esmės prieštaraujanti minėtiems dokumentams. Manome, kad tai gali sukelti reikšmingų pasekmių ir netekčių tiek Europos Sąjungai, tiek Lietuvos valstybei.

Pakeitus geležinkelio vėžės tiesimo trajektoriją, Lietuvos ekonomika patirs žalą, bus išderintas tolygus valstybės ir regionų vystymasis, kuris, remiantis Lietuvos Respublikos teritorijos bendroju planu, jau daugiau kaip dešimt metų Lietuvos ir Europos Sąjungos lėšomis realizuojamas verslo ir viešajame sektoriuose. Be to, siūlomos alternatyvos tiesti geležinkelio vėžę per Panevėžio apskritį tiesioginės investicinės sąnaudos žymiai didesnės, nei tiesiant siaurąją europinio standarto vėžę šalia jau esamos geležinkelio linijos. Bus neišnaudotos žymiai palankesnės žemės paėmimo visuomenės reikmėms šalia jau egzistuojančios infrastruktūros galimybės bei pati infrastruktūra, kuri, beje, jau keletą metų modernizuojama Lietuvos ir Europos Sąjungos lėšomis.

Siūlomas „Rail Baltica“ geležinkelio vėžės tiesimas per Panevėžį yra visiškai nesuderinamas socialiniu aspektu: naujas triukšmo ir taršos šaltinis pablogins žmonių gyvenamosios aplinkos kokybę, rekreacijos galimybes, saugos bei sveikatos būklę. Rekonstruojamai esamai geležinkelio linijai bus suteiktas polifunkciškumas, įdiegtos triukšmą mažinančios priemonės ir tokiu būdu pasiekta dviguba nauda: Panevėžio apskrities gyventojai išvengs naujų neigiamų veiksmų, susijusių su naujo geležinkelio veikla, o Šiaulių ir aplinkinėse apskrityse bus

sumažintas jau esamas neigiamas triukšmo ir taršos poveikis.

Niekuo nepagrįstas siūlymas trasą tiesti šalia Panevėžio nenoromis sukelia svarstymus dėl tokio sprendimo galimo korupcinio pobūdžio ir kenkimo Lietuvos valstybės ekonominiam saugumui. Padalijant Lietuvą visiškai nauja geležinkelio šaka (einančia per Panevėžio apskritį), prireiks išpirkti gausybę privatininkams priklausančios žemės. Tiesiant europinio standarto vėžę esamo geležinkelio trasos dalyje (per Šiaulių regioną), žemės paėmimo procedūrų beveik iš viso nereikėtų vykdyti, nes geležinkelio sklypas yra pakankamo pločio perspektyvinei plėtrai vystyti nekoreguojant jo ribų. Kyla abejonių, ar tokių pasiūlymų teikėjų tikslas nėra susijęs su siekiu valstybės sąskaita gauti nepagrįstai dideles lėšas už išpirktinas žemes. Be to, „Rail Baltica“ geležinkelio vėžę nutiesus per Panevėžio apskritį, Lietuva netektų galimybės atvykstančius krovinius nukreipti į didžiausią Lietuvos geležinkelio mazgą – Radviliškį.

Šiaulių miesto savivaldybės taryba prašo atsižvelgti į išdėstytus motyvus ir inicijuoti Europos bei Lietuvos Respublikos teisės aktų laikymosi užtikrinimą, užkirsti kelią galimam lėšų švaistymui rengiant įvairiausias studijas, neva pagrindžiančias „Rail Baltica“ geležinkelio vėžės tiesimo būtinumą per Panevėžį.

Šiaulių miesto savivaldybė, gindama Šiaulių miesto ir viešąjį interesus, neatmeta galimybės kreiptis į Europos Tarybą ir Parlamentą dėl jų priimtų sprendimų nevykdymo, o užtikrinimo priemonių siekti nacionaliniuose ir Europos Sąjungos teismuose.

Savivaldybės meras

Justinas Sartauskas

Savivaldybės mero pavaduotoja

Danguolė Martinkienė

Savivaldybės mero pavaduotojas

Juras Andriukaitis

Savivaldybės tarybos nariai:

Vytautas Juskas

Andrius Virošas

Denis Michalencus

Stasys Tulevas

Algimantas Beinoravičius

Liolmantas Jpertas

Sigitas Stankus

Aidis Gedvilas

Aurimas Naušėda

Nijolė Budartė

Artūras Žulskas

D. Stankus

D. Stankus

J. Stankus

**LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTO
KANCELIARIJA**

Šiaulių miesto savivaldybės tarybai
El. p. info@siauliai.lt

2013-11-29 Nr. (8D-5054)-2D-6594

DĖL „RAIL BALTICA“ PROJEKTO

Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarija išnagrinėjo Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2013 m. lapkričio 15 d. kreipimąsi Nr. S-3239-11 „Dėl „Rail Baltica“ projekto“ ir teikia informaciją.

Europos Komisijos užsakymu 2005 m. kompanija COWI parengė geležinkelių linijos „Rail Baltica“ studiją, kurios tikslas buvo įvertinti strateginį geležinkelių linijos „Rail Baltica“ plėtros poreikį ir pateikti rekomendacijas dėl projekto įgyvendinimo ir tinkamiausio plėtros varianto pasirinkimo. Iš studijoje pateiktų trijų projekto įgyvendinimo variantų Lietuva, Latvija ir Estija sutarė įgyvendinti projektą, kuriame numatyta pirmame projekto įgyvendinimo etape geležinkelių linijoje Lenkijos ir Lietuvos valstybių siena–Kaunas tiesti europinę 1435 mm vėžę, o geležinkelių linijoje Kaunas–Lietuvos ir Latvijos valstybių siena iki Talino rekonstruoti esamą 1520 mm vėžę, kad užtikrintų traukinių greitį iki 120 km/h. Šis projektas vadinamas „Rail Baltica 1“. Antrame projekto įgyvendinimo etape numatyta tiesti europinę vėžę, kurioje traukiniai pasieks iki 240 km/h greitį. Šis projektas vadinamas „Rail Baltica 2“.

Šiuo metu projektas „Rail Baltica 1“ įgyvendinamas rekonstruojant esamą geležinkelio vėžę, kuri yra pažymėta Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. spalio 29 d. nutarimu Nr. IX-1154 (Žin., 2002, Nr. 110-4852), ir eina per Šiaulius. Rekonstruojant šią geležinkelių liniją ruože Lenkijos ir Lietuvos valstybių siena–Kaunas šalia esamos 1520 mm vėžės klojama europinė 1435 mm vėžė, o ruože Kaunas–Lietuvos ir Latvijos valstybių siena rekonstruojama esama geležinkelio vėžė.

Siekiant nutiesti atskirą europinės vėžės geležinkelių liniją Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje ir įgyvendinti projektą „Rail Baltica 2“, trijų Baltijos šalių susisiekimo ministerijų užsakymu Didžiosios Britanijos konsultacinė bendrovė „AECOM Limited“ atliko galimybių studiją. Studijoje siūloma europinės vėžės geležinkelį tiesti per Panevėžį. 2011 m. lapkričio 10 d. Taline pasirašytame projekto „Rail Baltica 2“ įgyvendinimo memorandume Baltijos valstybių ministrai pirmininkai pritarė minėtos studijos rezultatams. Projektą numatoma finansuoti iš Europos infrastruktūros tinklų priemonės programos lėšų (CEF) (apie 85 proc. bendros projekto vertės).

Vadovaudamasi Europinio standarto geležinkelio linijos nuo Kauno iki Lietuvos ir Latvijos valstybių sienos tiesimo parengiamųjų darbų planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. rugsėjo 26 d. nutarimu Nr. 1195 (Žin., 2012, Nr. 115-5833), UAB „Sweco Lietuva“ parengė europinio standarto geležinkelio Kaunas–Lietuvos ir Latvijos valstybių siena specialiojo plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (toliau – SPAV) ataskaitą. Atliekant SPAV buvo vertinamos dvi alternatyvos: esama geležinkelio linija, pažymėta Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane, einanti per Šiaulius („Rail Baltica 1“), ir geležinkelio linija, siūloma bendrovės „AECOM Limited“ atliktos galimybių studijos, einanti per Panevėžį („Rail Baltica 2“).

Teritorijų planavimo įstatyme (Žin., 1995, Nr. 107-2391; 2004, Nr. 21-617) nustatyta, kad bendrasis planas – teritorijų kompleksinio planavimo dokumentas, kuriame, atsižvelgiant į teritorijų planavimo lygmenis ir uždavinius, nustatyta planuojamos teritorijos vystymo erdvinė koncepcija ir

teritorijos naudojimo bei apsaugos principai. Vienas iš bendrojo planavimo uždavinių – optimizuoti teritorijos urbanistinę struktūrą ir infrastruktūros sistemą. Bendrojo plano sprendiniai konkretizuojami specialiųjų ar detaliųjų planų sprendiniais.

Informuojame, kad UAB „Sweco Lietuva“ Europinio standarto geležinkelių linijos Kaunas–Lietuvos ir Latvijos valstybių siena SPAV ataskaitą parengė vadovaudamasi Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 (Žin., 2004, Nr. 130-4650).

Šiaulių miesto savivaldybės nariams, kaip visuomenės atstovams, buvo suteikta galimybė dalyvauti SPAV ataskaitos viešame aptarime ir pateikti pastabas ir pasiūlymus SPAV dokumentų rengėjui UAB „Sweco Lietuva“. Įvertinusi viešo aptarimo metu pateiktas pastabas ir pasiūlymus, UAB „Sweco Lietuva“ papildė ir pakoregavo SPAV ataskaitą.

UAB „Sweco Lietuva“, atlikusi konsultacijų su visuomene procedūras, pateikė SPAV ataskaitą vertinimo subjektams (Aplinkos ministerijai, Sveikatos apsaugos ministerijai, Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos ir Kultūros ministerijai), kurie pateiks išvadas dėl atlikto SPAV procedūrų vertinimo ir vertinimo ataskaitos kokybės. Vertinimo subjektų išvadas vertina SPAV organizatorius (AB „Lietuvos geležinkeliai“). Priėmus sprendimą dėl vertinimo subjektų išvadų, bus parengtos SPAV išvados, ir „Rail Baltica“ trasos pakeitimo reikmės pagrindimas bus pateiktas Lietuvos Respublikos bendrojo plano rengimo organizatoriui – Aplinkos ministerijai, kuri inicijuos Lietuvos Respublikos bendrojo plano pakeitimą.

Geležinkelių linijos „Rail Baltica“ tiesimas duos ekonominę naudą ne tik Panevėžio ar Šiaulių regionams, bet ir visai Lietuvai. Šiaulių regionas turėtų ieškoti tinkamiausių formų, kaip išnaudoti šias galimybes. Todėl neatsakingai argumentuojama, kad geležinkelių linijos „Rail Baltica“ tiesimas per Panevėžį atneš didelę žalą Lietuvos ekonomikai. SPAV ataskaitoje nurodyta, kad perspektyvoje iki 2040 m. rytų–vakarų koridoriais padidės krovinių vežimas, Klaipėdos uoste numatoma perkrauti iki 90 mln. tonų krovinių, Zoknių oro uostas laikytinas dideliu Šiaulių miesto pranašumu, todėl šiame regione yra sudarytos visos prielaidos plėtoti logistikos sektorių.

Nauji ir šiuolaikiniai geležinkeliai yra saugūs, mažiau taršūs ir sukelia mažiau triukšmo. Triukšmui mažinti diegiamos pačios pažangiausios technologijos, todėl geležinkelių linija „Rail Baltica 2“, tiesiama per Panevėžį, turės mažiausią neigiamą poveikį gamtai, palyginti su trasa per Šiaulius.

Atkreipiame dėmesį į tai, kad rusiškos vėžės (1530 mm) geležinkelio linijai nuo Kaišiadorių iki Šiaulių 2014–2020 metais taip pat bus skiriama daug paramos (iš Europos Sąjungos ir nacionalinio biudžeto lėšų): bus tiesiami antrieji geležinkelio keliai, jie elektrifikuojami, diegiamos triukšmą mažinančios priemonės, todėl tarša ir triukšmas šioje geležinkelio linijoje sumažės.

Geležinkelių linijos „Rail Baltica 2“ tiesimas per Panevėžį yra pagrįstas konsultacinės bendrovės „AECOM Limited“ atliktoje studijoje ir UAB „Sweco Lietuva“ atliktoje SPAV ataskaitoje. Šioje ataskaitoje pateikti skaičiavimai rodo, kad, tiesiant geležinkelių liniją pro Panevėžį, reikės paimti 1350 žemės sklypų visuomenės poreikiams ir rezervuoti apie 90 mln. Lt, o tiesiant geležinkelių liniją per Šiaulius – 2100 žemės sklypų ir rezervuoti apie 125 mln. Lt. Tiesiant geležinkelių liniją per Šiaulius, norint pasiekti traukinių greitį 240 km/h, reikės tiesinti esamos vėžės kreives, o tai pareikalaus daugiau žemės sklypų, nei tiesiant geležinkelių liniją per Panevėžį: tiesiant geležinkelių liniją per Šiaulius 100 m juostoje visuomenės poreikiams reikės paimti 2100 žemės sklypų, o per Panevėžį – 1350 žemės sklypų. Esamoje geležinkelių linijoje per Šiaulius yra 235 kultūros paveldo objektai, o tiesiamoje geležinkelių linijoje per Panevėžį – 86 kultūros paveldo objektai. Geležinkelių linija tiesiama per Panevėžį trumpesnė, todėl ir jos statybos išlaidos mažesnės: geležinkelių linijos ilgis per Šiaulius yra 223 km ir jos tiesimo išlaidos apie 2,23 mlrd. Lt, geležinkelių linijos ilgis per Panevėžį – 180 km, išlaidos – 1,80 mlrd. Lt. Kadangi geležinkelių linija per Panevėžį trumpesnis, ši linija patrauklesnė keleivių kelionės trukmės atžvilgiu. Apskaičiuota, kad vežant keleivius per Šiaulius būtų gautos pajamos 100–220 mln. Lt per metus, o vežant per Panevėžį – 200–380 mln. Lt per metus. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad lyginant abi alternatyvas buvo įvertinti gamtinės, socialinės ir ekonominės aplinkos veiksniai ir gauti rezultatai pagal visus kriterijus palankesni alternatyvai per Panevėžį.

Pažymime, kad įgyvendinant projektą „Rail Baltica“ vadovaujamosi galiojančiais teisės aktais ir visos reikalingos procedūros (žemės paėmimo visuomenės poreikiams, rangos darbai) yra ir bus vykdomos laikantis juose įtvirtintų nuostatų ir skaidriai.

Lietuvos Respublikos Prezidentės Ekonominės ir
socialinės politikos grupės patarėjas

Gediminas Vaitkevičius

EU2013.LT

Tel. 8 706 64 080, el. p. gediminas.vaitkevicius@prezidentas.lt